

ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ ЖУРНАЛІСТИКИ

УДК 070.1 (051) (477)

DOI <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2022.5.2/41>**Загороднюк В. С.**

Херсонський державний університет

Соломахін А. Ф.

Херсонський державний університет

«БУКОВИНСЬКИЙ ЖУРНАЛ» ЯК МИСТЕЦЬКА КОМУНІКАЦІЯ В УКРАЇНСЬКОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОЦЕСІ

Наше дослідження фокусується на мистецькій тематиці видання «Буковинського журналу», що представлена в його рубриці «Мистецтво». У ньому дається теоретичне обґрунтування мистецької комунікації, яка наявна і спрямована зі сторінок журналу до читачів. Визначається її дія, вплив та значення на сучасних реципієнтів, що перебувають в динамічному інформаційному полі в якому не легко орієнтуватися. І саме мистецька комунікація сприяє в комп'ютерно – технічному світі знаходити ту інформацію, що задовольняє морально – естетичні та духовні потреби людей XXI століття. У статті дається стислий огляд та аналіз публікацій цієї тематики, осмислення творчості митців про яких розповідається в цих матеріалах, презентується їхня творчість. Зокрема, інтерпретовано, як мистецька комунікація трансформується до реципієнтів через живопис, скульптуру, пісню, музику, різьбярство, бондарство. Показано, як кожний вид мистецтва по-своєму, зі своїми нюансами комунікує до глядачів, слухачів, стверджуючи загальнолюдські пріоритети і цінності. У статті доводиться, «Буковинський журнал» як сучасне часописне видання вписується в український інформаційний простір своєю мистецькою комунікацією, що наявна в рубриці «Мистецтво». У дослідженні, посилаючись на аналізовані публікації, порушується тема її подальшого розвитку, що сприятиме життєдіяльності гуманітарної сфери реципієнта, її інтеграції в сучасне суспільство.

Ключові слова: комунікація, мистецтво, мистецька комунікація, інформація, реципієнт.

Постановка проблеми зумовлена дослідженням мистецької тематики «Буковинського журналу», що в ньому представлена різноматично і різножанрово. Вона є в українському інформаційному просторі і виходить за його географічні межі, виконуючи свою комунікаційну функцію, що логічно і закономірно. Водночас розширюючи свої функціональні можливості у соціальному, пізнавальному, виховному значенні. Це для мистецького руху є вагомим аргументом, що і відображається у цьому часописі. Виходячи із реалій сучасного інформаційного процесу, його постійної динаміки, можна констатувати, що мистецькі візії потребують уваги і підтримки, щоб заявляти про себе в нашому комп'ютерно-технічному світі. У рубриці «Мистецтво» цього видання висвітлюються і порушуються насамперед мистецькі теми і проблеми,

що попри складнощі життя сучасників націлені на їхні морально – етичні та духовні завдання, без вирішення яких не буде їх же прогресивного поступу. І. Франко у трактаті «Що таке поступ?» констатував: «Наскільки чоловік може бути щасливим у житті, він може се тільки в співжитті з іншими людьми, в родині, громаді, нації. Скріплення, утончення того почуття любові до інших людей, до родини, до громади, до свого народу – отсе основна підвалина всякого поступу...» [20, с. 345]. Зауважуємо, твори цієї рубрики тематично і жанрово співвідносяться з іншими рубриками часопису. За сучасними жанротворчими і тематичними процесами, коли наяву їх дифузія, це пояснимо і зрозуміло та відповіді загалом концепції сучасного журнального видання. А мистецька складова «Буковинського журналу» підтверджує його значимість,

гуманітарний напрям. Увага до цього і пояснює актуальність нашого дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В інформаційному полі «Буковинський журнал» вже переконливо заявив про себе, зайняв свою нішу. Його наклад різних номерів коливається від 1 тисячі до п'яти тисяч примірників. Це не великий тираж та за сучасними мірками аналогічних видань досить пристойний. Нами виявлено про нього публікації у виданнях «Інформаційний простір Буковини на початку третього тисячоліття», упорядник Д. Миронюк (Чернівці. – 2012), «Літературознавчий словник-довідник» Р. Гром'як (К. – 2012), «Енциклопедія Сучасної України» (К. – 2004, Т. 3, автора В. Загайського). У цих виданнях інформація про «Буковинський журнал» має інформаційно-довідковий характер. А в матеріалі «Ровесники чи родичі у ... приймах?» [11], його головний редактор Мирослав Лазарук пише про долю «Буковинського журналу», осмислюється і дається аналіз стану часопису в теперішніх реаліях. Водночас звертаємо увагу, що в інформаційному полі є публікації і дослідження про авторів журналу, наприклад: О. Федорука, О. Меленчук, В. Селезінки, О. Горобієвську, І. Міщенко М. Лазарука, Н. Посікіри-Омельчук, Г. Філіпчука, Р. Горака. Наявна також інформація про митців, творчість яких презентується в часописі. Серед них: В. Івасюк, В. Курилик, В. Ворончак, А. Житарюк, А. Холоменюк, П. Дворський, М. Посікіра.

Постановка завдання. Мета статті – розкрити змістову наповненість мистецькою інформацією та комунікацією опублікованих творів у «Буковинському журналі», конкретизувати їх значення та роль для формування естетичних смаків, світоглядних переконань сучасних реципієнтів. Використання нами біографічного та історичного методів досліджень уможливило показати політематичність надрукованих матеріалів, взаємозв'язок особистого та громадянського, творчого і побутового, що вкорінюються в історичне. Вони стали об'єктом цього дослідження, а його предметом – їх мистецька реальність. Підкріплення теоретичними узагальненнями нашої статті забезпечує її достовірність при розгляді такого складного і привабливого мистецького світу.

Виклад основного матеріалу. «Буковинський журнал» – літературно-мистецький, громадсько-політичний, науково-освітній часопис, заснований 1991 року у Чернівцях Чернівецьким національним університетом імені Ю. Федьковича, обласною організацією Всеукраїнського товариства «Просвіта» імені Т. Шевченка, обласним від-

діленням Фонду культури України та управлінням з питань інформаційної політики та преси облдержадміністрації. Його рубрика «Мистецтво» представляє найрізноманітніші тематичні дослідження у різних жанрових виявах: статтях, есеях, нарисах, біографічних нарисах розвідках. У них інформується, осмислюється, дається оцінка, визначається роль і значення творчості різних митців, мистецьких явищ, що вибудовують духовно-моральний та ідеологічний фундамент нації і держави. Адже за своєю природою мистецтво комунікативне, це одна із його функцій, що дозволяє реципієнтам знайомитися з його творами, інтерпретувати їх, осмислювати, визначати естетичну цінність. У цьому процесі йде своєрідний діалог між авторським мистецьким твором і реципієнтом і в ньому засвоюється естетичний набуток автора. У «Буковинському журналі» це представлено і поза рубрикою «Мистецтво». Маємо на увазі зовнішнє оформлення видання репродукціями картин художників, ілюстраціями, світлинами. Така візуалізація творить обличчя видання, надає йому впізнаваності серед інших видань, звичайно, у сукупності з вербальним наповненням. Якщо виходити з того, що більшість інформації ми сприймаємо зором, то в цьому виданні така концепція наявна. Поетично-образне: «Я світ увесь сприймаю оком...» [9, с. 25] у контексті сказаного сприймається неупереджено. Кожний номер часопису дає читачеві цю візуальну інформацію – репродукції картин і скульптур Я.Гніздовського, О. Косінської, А. Присяжнюка, І. Остафійчука, Р. Романишина, В. Курилика, В. Гамалія, Г. Горбатого, А. Житарюка, М. Посікіри, О. Семерні, Л. Дем'янишиної, М. Дмитріва, А. Антонюка, О. Криворучка, А. Холоменюка надають виданню художньої своєрідності.

Не є виключенням і № 3–4 (101–102) 2016 р. «Буковинського журналу». Логічним продовженням цього живописного (зорового) компоненту є нарис О. Горобієвської «Дивовижна палітра двох талантів». У ньому на основі фактів розкриваються образи двох митців та їх творча комунікація. Це композитор В. Івасюк і художник І. Остафійчук. У характеристиці про восьмикласника Володю Івасюка зазначено: «Працьовитий, скромний, багато читає, гарно малює» [12]. А вже в характеристиці десятикласника, про нього читаємо наступне: «Захоплюється живописом. Його малюнки відзначалися на шкільному конкурсі серед кращик» [5, с. 222]. У записнику В. Івасюка за 17 березня 1979 р. зазначено: «Був на виставці І. Остафійчука в картинній галереї» [7, с. 220].

Цей стислий запис підтверджує, що В. Івасюк мав ще й нахил до малювання. І можна лише догадуватися, як би він міг розвинутися, коли б не трагічна смерть молодого композитора. Згодом І. Остафійчук занотував про подальші зустрічі з В. Івасюком: «Та залишилися незабутніми наші зустрічі в моїй робітні, де ми вели розмови про музику, образотворче мистецтво, про духовні проблеми нашого українського життя» [7, с. 221]. В. Івасюк написав аквареллю портрет Т. Шевченка, творчість якого була йому духовно рідною. Він про Кобзаря сказав так: «Жодна культура не має такого стихійного, вулканічного генія» [7, с. 221]. Збереглося 80 художніх творів В. Івасюка. Його афоризм: «У мистецтві, якщо здивуєш – переможеш» [7, с. 222]. О. Горобієвська наводить й інші цікаві факти про В. Івасюка як художника. І він в цій ролі також комунікує до глядача. Як і художник І. Остафійчук, що має роботи на тему українських народних пісень, творчість якого відзначена Шевченківською премією, а Чернівецькому музею В. Івасюка він подарував свої 32 графічні роботи. Ось так пісня і картина об'єднавшись, комунікують до реципієнта, що і підтверджується нарисом О. Горобієвської «Дивовижна палітра двох талантів». А пісня зі світу мистецтва є найвпливовішим засобом у донесенні людських почуттів – веселих і сумних, трагічних і драматичних, серйозних і жартівливих, розчарувальних і обнадійливих. Цей жанр найпоширеніший серед реципієнтів, запам'ятовується та інтерпретується ними. «Червона рута» є підтвердженням цього. В інтерв'ю Х. Білої з П. Дворським тема пісенної творчості є визначальною. Воно подано в «Буковинському журналі» № 2–3 (116–117) 2020 р. Ми знаємо про цікаві факти пісень «Смерекова хата», «Товариство моє» Народного артиста України. Тут й розповідь П. Дворського, як вперше почув «Червону руту», як сприяв її поширенню, як її співав, яка була реакція слухачів, на цей твір. «Червона рута» – це передусім Володимир Івасюк... Ще там, за межами Вітчизни, я відчув мелодійність «Червоної рути», її красу, побачив як сприймають пісню люди, які навіть не розуміють змісту. Відбувалося повне сприйняття серцем. І це найголовніше» [2, с. 231]. Можна стверджувати, що ця пісня у великій мірі стала зразком мистецької комунікації. Вона звучить далеко за межами України, її слухацька і глядацька аудиторія, без гіперболізації – мільони реципієнтів. Про неї, її авторів та виконавців написано багато різних творів. Ось цитата із одного з них. Віктор Ющенко у цьому ліричному шедеврї відчув і громадянські мотиви:

«Ти у мене єдина, тільки ти, повір», – так поет сказав не тільки дівчині, а й своїй Батьківщині, створивши в пісні геніальний триєдиний образ коханої – матері – України» [21, с. 97].

Знайомство з творчістю художника Г. Горбатого у «Буковинському журналі» відбувається за твором І. Міщенко «Крипто-реалізм» Геннадія Горбатого». Його роботи «33-й», «Депортація», «Берестечко», «Привіт із Сибіру», «Пророк» присвячені українській історії, зрозумілі глядачеві. Та художник у творчих пошуках. «Чи не тому у німецького мистецтвознавця д-ра Георга Бека виникло визначення живопису Г. Горбатого як «крипто-реалізму» [13, с. 152]. Відхід від традиційного до новаторського є складним, часто болісним процесом, не до кінця зрозумілим не тільки реципієнтами, а й фахівцями-однотумцями, інколи й самому автору, що шукає нових форм самовираження. «Коли мова заходить про творчість, не існує такого поняття, як «неправильний метод», це просто «ваш метод» [10, с. 8]. Із цієї публікації І. Міщенко читачі узнають про цю динаміку художника. Залишається знайомитися з її підтвердженням картинами, що продовжують перелік уже названих робіт і це вже буде нова мистецька комунікація в сучасному інформаційному просторі. Його реципієнти переобтяжені інформаційним продуктом все частіше віддають перевагу творам у яких присутній візуальний компонент. С. Безклубенко резюмує: «Ба більше: екранні, взагалі зображальні мистецтва, спроможні показати те, що не може бути вербалізоване, тобто не може бути не тільки прямо назване, але й опосередковано описане словами, і в такий спосіб зробити його зрозумілим для інших, отже, – спільним надбанням (творчість І. Бегмана, Л. Бунюеля, Ф. Фелліні та ін.). Саме в цьому й полягає унікальна можливість мистецтва як засобу комунікації» [1, с. 11]. До цієї думки вченого додаємо коментар, що зображальні мистецтва, особливо екранні не можуть бути вповні зреалізованими без вербалізованої допомоги. Німе кіно стало набагато якіснішим мистецтвом комунікації при його озвученні.

У № 4 (106) за 2017 рік «Буковинського журналу» в рубриці «Мистецтво» знаковою є аналітична стаття «Василь Курилик: почування часу» Г. Філіпчука. Вона є ще одним доказом того, що мистецька комунікація не є якимось ізольованим явищем у навколишньому світі, вона не є мистецтвом для мистецтва, хоч не заперечуючи отого емоційного, ірраціонального, вона комунікує з ним до реципієнтів, що з різних причин, (тота-

літарні режими, репресії, заборони рідної мови, літератури, журналістики, церкви, театру, зубожіння), дистанціювалися від мистецьких начал та вони у них є, є у генній пам'яті, що всупереч всіляким негативам залишається духовною серцевиною людини. Приблизно під такою сфокусованою думкою Г. Філіпчук аналізує творчість художника В. Курилика. Звичайно, не можна це сприймати за викінчену формулу розуміння світу митця. Вона значно ширша, не вписується ні в які формули та водночас в кінцевому результаті зрозуміла реципієнту. Зрозуміла любов митця до рідної землі, вкоріненість у неї, відчуття отого болю, що життя в діаспорі не применшує ностальгії, а увиразнює її, як і увиразнює факт того, що в Україні художник не може вповні реалізувати себе. Внутрішні творчі перипетії психологічного характеру в художника віддзеркалюються і в його картинах. Якої тільки напруги і виразності має серія його полотен «Страсті Христові». І це при тому, що ця тема вже багаторазово відображена художниками світового рівня, В. Курилику вдалося врівні з ними долучитися до неї. Це важкий шлях людини до Бога. Знайомство з цією серією однозначно викликає катарсис. Такого ж рівня й інші твори митця. Наприклад, «Чорнобильська Мати Божа», «Дух Шевченка витає над Канадою». Його серія картин «В пошуках буковинського коріння» дає відповідь на питання про першовитоки творчих імпульсів майстра пензля, отого чуття прабатьківської рідної землі, що присутнє в людині від народження й до смерті. Запліднений цим чуттям, художник передав його і в своїх полотнах, що пробуджують у глядачів почуття любові і вірності до своєї прабатьківщини. Коли Г. Філіпчука, автора статті «Василь Курилик: почування часу» під час його знайомства з творчістю цього митця у Канаді запитали, а «що найбільше запало в душу від куриликових творів» [19, с. 235], то: «Я відповів, радше за все емоційно, ніж раціонально, – українськість. Вона наскрізно проникала через усі його роботи, незалежно від тематичної направленості (історичні, релігійні, побутові, натурфілософські сюжети) [19, с. 235]. І логічно, що за нормами мистецької комунікації вони цю тематичну направленість доносять до глядача. Г. Філіпчук у цій статті, звертаючись до творчості В. Курилика, робить узагальнення і порушує проблеми націєтворчого і державотворчого змісту. Адже, мистецтво має вплив на цей зміст. І коли у Канаді про В. Курилика видано тридцять шість книг, а в Україні одна, то мистецька комунікація нашої

держави повинна активізуватися. Публікація Г. Філіпчука у «Буковинському журналі» є прикладом для цього.

У світ різьбярства вводить нас Р. Горак біографічним нарисом «Хата під Сокільським» про Василя Корпанюка та його різьбярський родовід. Коли йде мова про культурну комунікацію, то тут доречно говорити про народну культурну комунікацію. І це відповідає правді. Бо саме її першовитоки ідуть із того глибинного, первісно – природнього, коли образ народжується у майстра від спілкування безпосередньо із фауною і флорою, коли робота в горах була єдиним життєвим джерелом, коли В. Корпанюк все життя прожив у горах, зрідка буваючи у Косові, жалівся, що в ньому йому затісно. Споглядання гір з порога своєї хати було його естетичною потребою. Гірські дерева бачені ним ставали матеріалом для мистецьких виробів. Описуючи це, Р. Горак привідкриває психологію різьбярської творчості В. Корпанюка, яка занурена в природу і рід, вироби його родичів стали надбаннями Франца Йосифа, Андрея Шептицького, Михайла Грушевського... всіх і не перерахувати. А зразки творів В. Корпанюка, які він здавав у художню артіль «Гуцульщина» розійлилися по чисельних колекціях поціновувачів. Ось штрих його творчого портрета: «Відавався творчості повністю. Забував про всі життєві негаразди, хвороби та скарги. Знаходив у творінні те, чого не міг знайти в житті. Там було все гармонійним, прекрасним, вираженим, доцільним» [5, с. 222]. Останнє речення цієї цитати – точна характеристика та оцінка його різьбярства. Моральна і фізична охайність майстра були настільки переконливими, що навіть ніхто в його оточенні не дозволяв собі сказати якогось лайливого слова. В його різьбярстві його душа. Ось тому звання Заслужений майстер народної творчості України ще раз підтверджує його народність, який своїм різьбярством комунікує до людей, несе їм красу високого рівня.

Дія мистецького твору на почуття, емоції, думки реципієнта залежить від багатьох чинників, що закладені в самому творі, так і наявні в реципієнті, від часу та умов сприйняття твору. Автор публікації «Витоки духовного начала» М. Горишвіт, що розповідає про художника А. Житарюка, зізнається, що найповніше відкрив для себе його творчість, переглядаючи альбом «Мистецький Олімп», виданий у Києві 2015 р., хоч до цього багаторазово бував на його виставках, сприймав і насолоджувався його творами – оригіналами. Цей факт свідчить, що дію і вплив мистецького

твору не можна запрограмувати у якісь канони чи норми. Навіть у статичній скульптурі з каменю втілена динаміка, що спрямовується на глядача. А як глядач сприймає льодову скульптуру А. Житарюка, саме оригінальну, а не репродукцію, яка з потеплінням змінює форму, а від цього втрачається зміст. Та і в цьому своєрідність її мистецької комунікації, її природність, безпосередній рух. А. Житарюк у творчих пошуках і виявах, переконуємося у цьому, придивившись до репродукцій його картин, що прикрашають обкладинку «Буковинського журналу» № 1 (115) 2020 р.

Відповідальність митця збільшується коли він планує відтворити образ у своєму творі дуже відомої особистості, яка вже багаторазово відображалася в різних видах мистецтва. Загроза повторюваності надзвичайно велика. І потрібно знати щонайбільше про цю особистість найрізноманітнішої інформації і мати талант, щоб показати її у новій мистецькій якості, щоб вона була сприйнята реципієнтами. Таке було у скульптора М. Дмитрієва та ще й на початку свого творчого шляху. Його дипломну роботу – пам'ятник Василеві Стефаніку рекомендували встановити в селі Русові, що на Івано – Франківщині, батьківщині письменника. У нарисі Р. Горака «Дорога Михайла Дмитріва» детально, з посиланням на факти, розповідається про це, як і про подальшу творчість скульптора. Такий успіх, зокрема, пояснюється тим, що він з дитинства знав творчість В. Стефаніка, знав тяжке селянське життя, психологію селянина, знав сучасні його проблеми. І в пам'ятнику все це зконцентрувалося. Ось тому ця скульптура була схвально прийнята односельцями письменника на відміну від попередніх скульптур. Детальніше про долю цього пам'ятника можна дізнатися з видання «Василь Стефанік – наш земляк» [3]. Мистецька комунікація реалізувалася. Згодом вона реалізувалася у творах «Наука і Мистецтво», «Пієта», «Поранений ангел», «Нагородженим у місті – герої Києві», «100 років від дня народження К. Стеценка», «Земля і люди», «М. Бойчук», «Адам і Єва», «Кармен», «Монах», «Отець Піо». Репродукції його робіт гармонійно вписуються у «Буковинський журнал» № 4 (122) за 2021 р. Скульптури М. Дмитріва, який народився в радянській тюрмі, мав складний творчий шлях, продовжують жити в сучасному інформаційному середовищі, а нарис Р. Горака вербально доповнює його образ.

Кожний твір митця має свою історію задуму, створення, шляху до реципієнтів, подальшої долі. І коли простежувати це за монументаль-

ними скульптурами М. Посікіри, то більше ста його пам'ятників функціонують в сучасному українському просторі. Вони українським сподвижникам: Маркіяну Шашкевичу, Андрею Шептицькому, Михайлу Грушевському, Степану Бандері, Іванові Франку, Тарасу Шевченкові, Петру Конашевич-Сагайдачному, Володимирі Івасюку, Станіславу Людкевичу Миколі Бідняку, В'ячеславу Чорноволу, Матері-Україні «Оранта», Жертвам репресій московського комуністичного режиму 1939–1941 рр. Цей та інший доробок скульптора виконує свою мистецьку місію, іде до нашої пам'яті, несучи правду і красу. Осмислюючи роль і значення мистецтва у людському житті М. Посікіра занотував, що «основний пам'ятник той, що його «людина вибудовує собі в серцях, і це пам'ять» [17, с. 153.]. І пам'ятник як вид мистецтва, і пам'ять як психічний процес є тією аурую, що створює інформаційно – культурне середовище. У праці К. Горслі «Пам'ять без обмежень» є розділ «Як запам'ятовувати за допомогою мистецтва», де, зокрема, зазначено: «Зображення притягує увагу, тому нова інформація надійно фіксується у мозку» [8, с. 91]. Кожний із номерів «Буковинського журналу» має свою візуальну компоненту, що підсилює текстову частину видання, що відповідає сучасним тенденціям журнальних вимог. У цьому контексті Т. Полковенко підтверджує: «Нині чи не кожний створений журналістами інформаційний елемент стає особливим «відкриттям» для читачів, а посилений візуальним компонентом цей матеріал далі трансформується у своєрідний культурний взірєць, який за посередництва засобів масової комунікації переходить в інформаційний простір тих чи інших соціальних спільнот» [16, с. 16]. Так № 4 (118) 2020 р. «Буковинського журналу», як й інші номери цього часопису, має ряд репродукцій, світлин, що створює видання більш привабливим для читачів.

Музика як вид мистецтва найбільш абстрактна серед інших видів мистецтв. Емпатія і сугестія при її слуханні є однозначно наявними у її реципієнтів, викликають різні емоції. До цієї складної теми долучається В. Павлюк у нарисом «Ідея витала десятки років, залишилось її втілити в життя...» і доносить до читачів історію становлення Чернівецького симфонічного оркестру, що став виразником музичного мистецтва високого рівня. Його комунікативність до слухачів досить об'ємна і виражається виконанням класичної музики. Саме давня музична традиція буковинського краю заклала основи організації такого осередку. «Зага-

лом із середини XIX століття Чернівці стають знаним і відомим у Європі музичним центром. Тут виконують твори Й. Гайдна, В. А. Моцарта, Л. ван Бетховена. Слава про Чернівці, як про музичне місто, обумовила приїзд сюди на гастролі багатьох віртуозів, зокрема Ференца Ліста з двома концертами в 1847 році» [15, с. 184]. І створення 1992 р. у місті симфонічного оркестру було подією логічною і обгрунтованою. Його дебют відбувся 26 листопада з першим диригентом В. Костриком. Про успіх цієї музичної комунікації свідчить аншлаґ переповненого залу театру. Нині в його репертуарі твори композиторів світового рівня: Дж. Верді, Л. ван Бетховена, А. Брукнера, О. Респіґі, К. Дебюссі, М. Равеля, Р. Штрауса, Е. Елгара, Д. Шостаковича, Г. Берліоза, Л. Ревуцького, Б. Лятошинського, Дж. Пуччіні, Дж. Верді, П. Масканьї, І. Стравінського, П. Чайковського, В. Кирейка, М. Вербицького, С. Рахманінова. Їхня музика, як й інших визначних маестро, звучить у виконанні цього оркестру, вона спонукає долучатися до співпережиття високих ідей, що наявні в цій музиці, а її вплив на слухачів однозначно позитивний. Публікація В. Павлюка привертає увагу читача саме музичною комунікацією вираженою, наскільки це можливо, вербальним способом.

В українському інформаційному просторі публікація про бондарство як вид народного мистецтва є рідкістю. Допис у «Буковинському журналі» О. Федорука «Мистецтво Ворончака в контексті української культури», привертає увагу до цієї призабутої творчості. Йдеться не про виготовлення дерев'яного посуду для широкого вжитку, а саме а про мистецькі бондарські вироби. Майстер цієї справи Володимир Ворончак, « про його чудо-свічники «Аркан», «Клятва

опричників», дрінники-пасківники «Дзвони», «Крашанки», про декоративні тарелі... писалося не раз» [18, с. 260]. Вони та інші вироби В. Ворончака стали окрасою офіційних установ, музейними експонатами, наявні в приватних колекціях. Їхня краса гармонійно вписується в інтер'єри багатьох осель і виконує свою естетичну функцію. Матеріал часопису, висвітлюючи цю тему, тим самим долучається до мистецької комунікації, що потенційно закладена у красивих бондарських виробах В. Ворончака.

Висновки і пропозиції. На сучасному етапі суспільного розвитку засоби масової комунікації відіграють одну із вирішальних ролей його змістового наповнення. «А в самих ЗМК центральною ланкою, безперечно, є зміст комунікації, бо саме він несе повідомлення від комунікатора до аудиторії, поєднує їх» [14, с. 48]. Їхньою важливою частиною є мистецька комунікація, що реалізовується в «Буковинському журналі». Нами висвітлено і проаналізовано 11 матеріалів цього видання, що в рубриці «Мистецтво» висвітлюють тематику живопису, пісні, музики, скульптури, різьбярства, бондарства. Це дає підстави стверджувати, що мистецька комунікація є традиційною складовою часопису, вона наявна і в інших його номерах, несе читачам інформаційний культурно – мистецький продукт. Її висвітлення різножанрове: нарис, біографічний нарис, есей, інтерв'ю, розвідка. Спостерігається взаємопроникнення жанрів, що властиво у сучасному жанротворчому процесі. Цим самим відтворюється і відповідна тематична динаміка. У матеріалах «Буковинського журналу», що не стали об'єктом нашого дослідження ця тематика і проблематика потребує подальших студій.

Список літератури:

1. Безклубенко Сергій Мистецтво як засіб комунікації. – *Вісник Мистецтвознавство*. – *Вісник КНУК і М: зб. Наук. Праць*. Вип. 32 / Київський національний університет культури і мистецтв. Київ, 2015. 156 с. Серія «Мистецтвознавство». С. 5–13.
2. Біла Христина Як прийду до неї, коліном припаду... *Буковинський журнал* № 2–3 (116–117) 2020 р. С. 225–237.
3. Василь Стефаник – наш земляк. Івано-Франківськ : Симфонія форте, 2022, 444 с.
4. Горак Роман Дорога Михайла Дмитріва. *Буковинський журнал*. № 4 (122) 2021 р. С. 183–200.
5. Горак Роман Хата під Сокільським. *Буковинський журнал*. № 2 – 3 (116 – 117) 2020 р. С. 213–224.
6. Горицьвіт Мирослав Витоки духовного начала. *Буковинський журнал*. № 1 (115) 2020 р. С. 225–227.
7. Горобієвської О. Дивовижна палітра двох талантів. *Буковинський журнал*. № 3–4 (101–102) 2016 р. С. 220–223.
8. Горслі Кевін Пам'ять без обмежень. Потужні стратегії запам'ятовування. К. : Наш формат, 2020. 128 с.
9. Драй – Хмара Михайло. – *Вибране*. 1969, Рад. письменник. 302 с.
10. Криза Даніелле Велика важлива книжка про мистецтво (тепер і про жінок): <https://www.arthuss.com.ua/shop/velyka-vazhlyva-knyha-pro-mystetstvo>

11. Лазарук Мирослав Ровесники чи родичі... у приймах? *Буковинський журнал*. № 4 (122), 2021 р. С. 4–9.
12. Меморіальний музей Володимира Івасюка: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9C%D0%B5%D0%BC%D0%BE%D1%80%D1%96%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%BC%D1%83%D0%B7%D0%B5%D0%B9_%D0%92%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D0%BC%D0%B8%D1%80%D0%B0_%D0%86%D0%B2%D0%B0%D1%81%D1%8E%D0%BA%D0%B0
13. Міщенко І. Крипто-реалізм» Геннадія Горбатого. *Буковинський журнал*. № 3 (105). 2017 р. С. 151–153.
14. Москаленко А. З., Губерський Л. В., Іванов В. Ф., Вергун В. А. Масова комунікація. К. : Либідь, 1997. 216 с.
15. Павлюк Віктор Ідея витала десятки років, залишилось її втілити в життя... *Буковинський журнал*. № 1 (107) 2018 р. С. 183–190.
16. Полковенко Тарас Використання візуальних матеріалів як засобу посилення інформативності журналістського тексту. *Соціальні комунікації і мистецтвознавство в аспекті сучасних цивілізаційних концепцій*: збірник наукових праць. У 2-х т. Т. 1. Київ : КиМУ, 2020. 389 с. С. 5–19.
17. Посікіра – Омельчук Наталія Титан української скульптури. *Буковинський журнал*. № 4(118). 2020 р. С. 149–153.
18. Федорук Олександр Мистецтво Ворончака в контексті української культури. *Буковинський журнал*. № 3 (121) 2021 р. С. 258–260.
19. Філіпчук Георгій Василь Курилик: почування часу. *Буковинський журнал*. № 4 (106) 2017 р. С. 222–237.
20. Франко Іван Що таке поступ? Зібр. тв. у 50 т. К. 1986. Наук. Думка, Т. 45, 574 с.
21. Ющенко Віктор Шанувальникам пісенної творчості Володимира Івасюка! «Червона рута»: від земного до небесного, – Збірник спогадів, есеїв, наукових розвідок, присвят, фотоматеріалів, присвячених 50-тиріччю першого виконання пісні Володимира Івасюка в Чернівцях 1970 року. Чернівці. Друк Арт. 2020. 216 с.

Zahorodniuk V. S., Solomakhin A. F. “BUKOVYNA JOURNAL” AS A MEANS OF ARTISTIC COMMUNICATION IN THE UKRAINIAN INFORMATION PROCESS

Our study focuses on the artistic subject of the “Bukovyna Journal” presented in its section “Art”, which thematically correlates with other compositional parts of the publication, contributing to its conceptual integrity. It provides a theoretical justification of artistic communication directed from the pages of the magazine towards the readers. Its action, role, influence and significance for modern recipients are determined, who find themselves currently in a dynamic information field which is not easy to navigate. It is artistic communication that helps to orientate in the computer-technical world and find the information which satisfies the moral, aesthetic, ethical and spiritual needs of people of the 21st century.

The article presents a brief review and analysis of publications on this topic, comprehension of the artists described in these materials, features of their activities, and presents their works. In particular, it interprets how artistic communication is transformed for the recipients through painting, sculpture, song, music, carving, pottery. It shows how each kind of art, in its own way, with its own peculiarities, communicates with the audience, the listeners, affirming universal priorities and values, and attracting people to the beauty that is realized in works of art. The article proves that “Bukovyna Journal” as a modern periodical fits into the Ukrainian information space with its artistic communication, which is available in its materials, which focuses on the visual design of the publication with reproductions of works made by artists, sculptors, masters of folk art – which is also a part of artistic communication, because a publication’s appearance is an important argument in favor of further introduction to potential readers. Referring to the analyzed publication, the study touches upon the topic of its further development, which will contribute to the vital activity of the recipient’s humanitarian sphere, its integration into modern society. The coverage of artistic communication by the “Bukovyna Journal” in the mass media space is becoming a reliable tradition, which provides an opportunity for new scientific research in this area.

Key words: communication, art, artistic communication, information, recipient.